

آنچه

نظر افخاری

باید بداند

امیر المؤمنین امام علی علیه السلام

ای مالک سفارش مرا به بازرگانان و صاحبان صنایع بپذیر و آنها را به نیکوکاری سفارش کن.
بازرگانان مردمی آرامند و از ستیزه‌جویی آنان ترسی وجود نخواهد داشت، مردمی آشتی طلبند که قتنه انگیزی ندارند.
این را هم بدان، در میان بازرگانان کسانی هستند که تنها با زور کوفتی به سود خود می‌اندیشند و کالا را به هر قیمتی که می‌خواهند
می‌فروشند که این سودجویی و کران‌فروشی برای همه افراد جامعه زیانبار و عیب‌بزرگی بر زمامدار است.
پس، از احتکار کالا جلوگیری کن، که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم از آن جلوگیری می‌کرد، باید خرید و فروش در
جامعه اسلامی، به سادگی و با موازین عدالت انجام گیرد، بانرخ‌هایی که بر فروشنده و خریدار زیانی نرساند، کسی که پس از
منع تو احتکار کند، او را کیفر ده تا عبرت دیگران شود، آنگاه کیفر او اسراف نکن.

مقدمه:

طرح ناظران افتخاری از سال ۱۳۷۸ توسط سازمان بازرسی و نظارت، به منظور کنترل و نظارت بر بازار و با هدف استفاده از نیرو، امکانات و پتانسیل‌های مردمی تدوین شد.

در این طرح استفاده از توان نظارتی عموم مردم در سطوح مختلف اجتماعی مورد توجه خاص قرار گرفت، لذا ساختارهای استانی مربوطه، با جذب و آموزش نیروهای مردمی در قالب یک گروه غیردولتی به نام ناظران افتخاری، ضمن نظارت نامحسوس بر بازار، با برنامه ریزی و بهره‌گیری از اخبار و اطلاعات به دست آمده از روند تغییر و تحولات بازار کالا و خدمات برای مهار و کنترل شوک‌های قیمتی و در برخی موارد کمبود کالاها و نظارت بر بازار استفاده مناسب صورت پذیرد.

نظارت چیست؟ از لحاظ اقتصادی، توجه به ساختارهای خرد و کلان اقتصادی و کنترل رفتار اقتصادی تولیدکنندگان و توزیع کنندگان بر اساس قانون می باشد.

ناظر: فردی است که برای نظارت انتخاب می شود و بر اساس وظایف و اختیارات تفویض شده با سازمان حمایت به منظور نظارت همکاری می نمایند.

ناظر افتخاری: ناظر افتخاری به فردی اطلاق می شود که پس از جذب و گزینش از طریق سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولید کنندگان یا ادارات کل صنعت، معدن و تجارت استان بدون قصد انتفاع به همکاری افتخاری می پردازند و در ضمن ارتباط مستمر با سازمان در صورت مشاهده تخلف واحدهای صنفی، به صورت محرمانه و بدون تماس و اعلام به متصدی واحد صنفی، موضوع تخلف را به یکی از طرق پیش بینی شده که از قبل در اختیار آنان قرار گرفته، ثبت نموده و جهت پیگیری و انجام مراحل بعدی، گزارش تکمیلی ارسال دارند.

ویژگی ناظر افتخاری:

صداقت در گفتار و نوشتار، پرهیز از پیش داوری، پرهیز از تبعیض، رعایت اخلاق اسلامی، موقعیت شغلی و اجتماعی افراد، دقت در مشاهدات و... از جمله خصوصیات ناظر افتخاری می باشد.

قانون نظام صنفی

تعاریف

ماده ۱ - نظام صنفی: قواعد و مقرراتی است که امور مربوط به سازمان، وظایف، اختیارات، حدود و حقوق افراد و واحدهای صنفی را طبق این قانون تعیین میکند.

ماده ۲ - فرد صنفی: هر شخص حقیقی یا حقوقی که در یکی از فعالیتهای صنفی اعم از تولید، تبدیل، خرید، فروش، توزیع، خدمات و خدمات فنی سرمایه گذاری کند و به عنوان پیشه ور و صاحب حرفه و شغل آزاد، خواه به شخصه یا با مباشرت دیگران محل کسبی دایر یا وسیله کسبی فراهم آورد و تمام یا قسمتی از کالا، محصول یا خدمات خود را به طور مستقیم یا غیرمستقیم و به صورت کلی یا جزئی به مصرف کننده عرضه دارد، فرد صنفی شناخته میشود.

ماده ۳ - واحد صنفی: هر واحد اقتصادی که فعالیت آن در محل ثابت یا وسیله سیار باشد و توسط فرد یا افراد صنفی با اخذ پروانه کسب دایر شده باشد، واحد صنفی شناخته میشود.

تبصره ۱ - فعالیت واحدهای صنفی سیار در محل ثابت با اخذ پروانه کسب برای همان محل، بلامانع است.

تبصره ۲ - اماکنی که واجد شرایط لازم جهت استقرار چند واحد صنفی باشند، می توانند به عنوان محل ثابت کسب، توسط یک یا چند فرد صنفی، پس از اخذ پروانه کسب از اتحادیه یا اتحادیه های ذیربط، مورد استفاده قرار گیرند. آیین نامه اجرائی این تبصره به وسیله دبیرخانه هیأت عالی نظارت با همکاری اتاق اصناف ایران و نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران تهیه می شود و ظرف سه ماه از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون به تصویب وزیر صنعت، معدن و تجارت می رسد.

تبصره ۳ - دفاتری که خدماتی به واحدهای صنفی سیار می دهند، واحد صنفی محسوب می شوند.

ماده ۴ - صنف: عبارت است از گروهی از افراد که طبیعت فعالیت آنان از یک نوع باشد. صنوف مشمول این قانون، با توجه به نوع فعالیت آنها به دو گروه تولیدی - خدمات فنی و توزیعی - خدماتی تقسیم می شوند.

ماده ۵ - پروانه کسب: مجوزی است که طبق مقررات این قانون به منظور شروع و ادامه کسب و کار یا حرفه به صورت موقت یا دائم به فرد یا افراد صنفی برای محل مشخص یا وسیله کسب معین داده می شود.

تبصره ۱ - پروانه کسب موقت تنها برای یکبار صادر میشود. مدت اعتبار پروانه کسب موقت یکسال و پروانه کسب دائم پنج سال است.

تبصره ۲ - اتحادیه صنفی مکلف است با انقضای مدت اعتبار پروانه کسب، اخطاریه یک ماهه برای تبدیل پروانه موقت به پروانه دائم یا تمدید پروانه دائم صادر نماید و در صورت عدم تبدیل یا تمدید پروانه، واحد صنفی در حکم واحد بدون پروانه تلقی می شود.

ماده ۶ - پروانه تخصصی و فنی: گواهینامه هایی است که بر داشتن مهارت انجام دادن کارهای تخصصی یا فنی دلالت دارد و به وسیله مراجع ذیصلاح صادر می شود.

ماده ۷ - اتحادیه: شخصیتی حقوقی است که از افراد یک یا چند صنف که دارای فعالیت یکسان یا مشابه اند، برای انجام دادن وظایف و مسؤولیت های مقرر در این قانون تشکیل می گردد.

ماده ۸ - اتاق اصناف شهرستان: اتاقی متشکل از رؤسای اتحادیه های صنفی هر شهرستان برای انجام وظایف و مسؤولیت های مقرر در این قانون است.

ماده ۹ - اتاق اصناف ایران: شورایی است که از نمایندگان هیأت رئیسه اتاق های اصناف شهرستان های کشور با هدف تقویت مبانی نظام صنفی در تهران تشکیل می گردد.

ماده ۱۱ - کمیسیون نظارت: کمیسیونی است که به منظور برقراری ارتباط و ایجاد هماهنگی بین اتحادیه ها و اتاق های اصناف شهرستان با سازمانها و دستگاههای دولتی در راستای وظایف و اختیارات آنها و همچنین نظارت بر اتحادیه ها و اتاق های اصناف هر شهرستان تشکیل می شود.

ماده ۱۱ - هیأت عالی نظارت:

هیأتی است که به منظور تعیین برنامه ریزی، هدایت، ایجاد هماهنگی و نظارت بر کلیه اتحادیه ها، اتاق های اصناف شهرستان، شورای اصناف کشور و کمیسیون های نظارت تشکیل می گردد و بالاترین مرجع نظارت بر امور اصناف کشور است.

ماده ۱۲ - افراد صنفی موظفند قبل از تأسیس هر نوع واحد صنفی یا اشتغال به کسب و حرفه، نسبت به اخذ پروانه کسب اقدام کنند.

تبصره ۲ - کلیه دستگاههایی که اتحادیه ها برای صدور پروانه کسب از آنها استعلام میکنند، موظفند ظرف مدت پانزده روز از تاریخ دریافت استعلام نظر قطعی و نهائی خود را اعلام دارند. عدم اعلام نظر در مهلت مقرر به منزله نظر مثبت است.

تبصره ۳ - صدور بیش از یک پروانه کسب برای هر فرد صنفی واجد شرایط قانونی برای یک یا چند محل کسب به شرط معرفی مباشر، بر اساس آیین نامه اجرائی موضوع این ماده بلامانع است.

تبصره ۴ - در صورتیکه چند نفر، یک واحد صنفی را به صورت مشترک اداره کنند، به طور مشترک مسؤلیت امور واحد را عهده دار خواهند بود.

تبصره ۵ - در صورت عدم فعالیت بیش از شش ماه واحد صنفی، بدون اطلاع اتحادیه مربوطه یا تغییر محل کسب یا نوع فعالیت توسط صاحب پروانه کسب یا واگذاری محل صنفی دارای پروانه کسب به غیر، اتحادیه موظف است پس از اخطار پانزده روزه به واحد صنفی مزبور پروانه کسب را ابطال کند.

ماده ۱۳ - صدور پروانه کسب برای مشاغل تخصصی و فنی مستلزم اخذ پروانه تخصصی و فنی از مراجع ذیربط به وسیله متقاضی است. اگر متقاضی واجد شروط لازم برای اخذ پروانه تخصصی و فنی نباشد، حضور یک نفر شاغل دارنده پروانه تخصصی و فنی در واحد صنفی برای صدور پروانه کسب مشروط، به نام متقاضی کافی است.

تبصره - انواع مشاغل تخصصی و فنی به شرح آئین نامه ای خواهد بود که توسط دبیرخانه هیأت عالی نظارت و با هماهنگی وزارتخانه ها و سازمانهای ذیربط و نظرخواهی از اتاق های اصناف مراکز استانها تهیه و به تصویب وزیر بازرگانی خواهد رسید.

ماده ۱۴ - افراد صنفی مکلفند در هر سال حق عضویت اتحادیه ذیربط را بپردازند.

ماده ۱۵ - افراد صنفی عرضه کننده کالاها و خدمات مکلفند با الصاق برچسب روی کالا، یا نصب تابلو در محل کسب یا حرفه، قیمت واحد کالا یا دستمزد خدمت را به طور روشن و مکتوب و به گونه ای که برای همگان قابل رؤیت باشد، اعلام کنند.

تبصره ۱ - هر فرد صنفی در مقابل دریافت بها، اجرت یا دستمزد باید صورتحسابی شامل نام و نشانی واحد صنفی، تاریخ، مبلغ دریافتی و نوع و مشخصات کالاهای فروخته شده یا خدمات انجام شده را به مشتری تسلیم دارد.

تبصره ۲ - اتاق اصناف شهرستان می تواند با تصویب کمیسیون نظارت مرکز استان، بعضی از صنوف یا مشاغل را تا مبلغی معین، یا برخی دیگر را که دادن صورتحساب برای آنها مشکل است، از دادن صورتحساب معاف کند.

تبصره ۳ - افراد صنفی که کالاهای خود را به صورت کلی عرضه می دارند باید از صورتحساب های چاپ شده استفاده کنند و مشخصات خریدار را نیز در آن بنویسند.

تبصره ۴ - فرد صنفی، مسؤول انطباق کیفیت و کمیت هر نوع کالای عرضه شده یا خدمت ارائه گردیده با وجه یا اجرت دریافتی مندرج در صورتحساب است.

۱۶ - صاحبان اماکن عمومی به تشخیص اتاق اصناف شهرستان و تصویب کمیسیون نظارت مکلفند:

الف - فهرست قیمت غذا و مواد غذایی را که برای مصرف مشتریان ارائه می‌شود در برگه های مخصوص تهیه و در دسترس مشتریان قرار دهند و بر مبنای آن صورتحساب به مشتری تسلیم دارند.

ب - نرخ اغذیه و مواد غذایی خود را در تابلو مخصوص در محل کسب به قسمی که در معرض دید همگان باشد نصب کنند.

ماده ۱۷ - افراد صنفی مکلفند قوانین و مقررات جاری کشور، از جمله قوانین و مقررات صنفی، انتظامی، بهداشتی، ایمنی، حفاظت فنی و زیباسازی محیط کار و دستورالعملهای مربوط به نرخگذاری کالاها و خدمات را که از سوی مراجع قانونی ذیربط ابلاغ می‌گردد، رعایت و اجرا کنند.

تبصره ۱ - افراد صنفی مکلفند پیش از به کارگیری کسانی که برای انجام دادن خدمات به منازل و اماکن مراجعه می‌کنند، مراتب را به اتحادیه اطلاع دهند تا اتحادیه پس از اخذ نظر نیروی انتظامی، نسبت به صدور کارت شناسایی عکسدار با درج تخصص اقدام لازم را به عمل آورد.

تبصره ۲ - افراد صنفی مجاز نیستند برای جلب مشتری درباره محصولات، کالاها یا خدمات، برخلاف واقع تبلیغ کنند.

در غیر این صورت طبق ماده (۶۶) این قانون با آنها رفتار خواهد شد.

تبصره ۳ - انتشار هرگونه آگهی تبلیغاتی به هر طریق توسط فرد صنفی فاقد پروانه کسب معتبر، ممنوع است و متخلف به جریمه نقدی از سه میلیون ریال تا هشتصد میلیون ریال محکوم می‌شود.

رسانه های گروهی، چاپخانه ها و مؤسسات تولید محصولات چندرسانه ای مکلفند قبل از قبول سفارش تولید یا نشر هرگونه آگهی تبلیغاتی، یک نسخه از پروانه کسب متقاضی را مطالبه نمایند، در غیراینصورت به جریمه نقدی موضوع این تبصره محکوم می‌شوند.

ماده ۸۱ - در صورتی که دارنده پروانه کسب بخواهد محل کسب خود را به دیگری واگذار کند، باید درخواست کتبی خود را به اتحادیه تسلیم نماید. اتحادیه در صورتی که فرد معرفی شده را واجد شرایط قانونی بداند با رعایت سایر مقررات، پس از ابطال پروانه کسب قبلی، پروانه جدیدی به نام فرد معرفی شده صادر می‌کند.

تبصره - در صورت درخواست صاحب پروانه مبنی بر تغییر پروانه کسب به حرفهای دیگر، علاوه بر طی مراحل قانونی، استعلام و تسویه حساب از اتحادیه قبلی ضروری است. عدم پاسخگویی اتحادیه قبلی ظرف پانزده روز پس از تاریخ استعلام به منزله نظر موافق تلقی می‌شود.

ماده ۱۹ - در صورتیکه دارنده پروانه کسب محجور شود، قیم میتواند با رعایت غبطه محجور و طبق مقررات این قانون نسبت به اداره یا انتقال واحد صنفی اقدام کند.

ماده ۲۱ - در صورت فوت صاحب پروانه کسب، حقوق متعارف ناشی از واحد صنفی متعلق به ورثه است. چنانچه ورثه یا نماینده قانونی آنها مایل باشند، در صورت دارا بودن شروط فردی، میتوانند ظرف مدت دو سال نسبت به اخذ پروانه کسب با رعایت مقررات اقدام کنند. پس از انقضای مهلت مقرر پروانه متوفی از درجه اعتبار ساقط است.

تخلفات و جریمه ها

ماده ۵۷ - گرانفروشی: عبارت است از عرضه یا فروش کالا یا ارائه خدمت به بهائی بیش از نرخهای تعیین شده به وسیله مراجع قانونی ذیربط، عدم اجرای مقررات و ضوابط قیمت گذاری و انجام دادن هر نوع عملی که منجر به افزایش بهای کالا یا خدمت به زیان خریدار گردد.

جریمه گرانفروشی، با عنایت به دفعات تکرار در طول هر سال به شرح زیر است:

متخلف علاوه بر الزام به پرداخت خسارت وارد شده به خریدار یا مصرف کننده در مرتبه اول به دو برابر مبلغ گرانفروشی و در مرتبه دوم به چهار برابر مبلغ گرانفروشی جریمه می گردد .

در مرتبه سوم به شش برابر مبلغ گرانفروشی جریمه میشود و علاوه بر پرداخت جریمه پارچه یا تابلو بر سر در محل کسب به عنوان متخلف صنفی به مدت دو هفته نصب می شود .

در مرتبه چهارم به هشت برابر مبلغ گرانفروشی جریمه می شود و پارچه یا تابلو بر سر در محل کسب به عنوان متخلف صنفی به مدت یک ماه نصب می شود .

در مرتبه پنجم و مراتب بعدی به ده برابر مبلغ گرانفروشی جریمه می شود و پارچه یا تابلو بر سر در محل کسب به عنوان متخلف صنفی به مدت دو ماه نصب می شود. همچنین به مدت شش ماه، پروانه کسب وی تعلیق و محل کسب تعطیل می گردد.

ماده ۸۵ - کم فروشی: عبارت است از عرضه یا فروش کالا یا ارائه خدمت کمتر از میزان یا معیار مقرر شده است.

جریمه کم فروشی با عنایت به دفعات تکرار در طول هر سال به شرح زیر است:

متخلف علاوه بر الزام به پرداخت خسارت وارد شده به خریدار یا مصرف کننده در مرتبه اول به دو برابر مبلغ کم فروشی و در مرتبه دوم به چهار برابر مبلغ کم فروشی جریمه می شود .

در مرتبه سوم به شش برابر مبلغ کم فروشی جریمه می شود و علاوه بر پرداخت جریمه پارچه یا تابلو بر سر در محل کسب به عنوان متخلف صنفی به مدت دو هفته نصب می شود .

در مرتبه چهارم به هشت برابر مبلغ کم فروشی جریمه میشود و پارچه یا تابلو بر سر در محل کسب به عنوان متخلف صنفی به مدت یک ماه نصب می شود .

در مرتبه پنجم و مراتب بعدی به ده برابر مبلغ کم فروشی جریمه می شود و به مدت دو ماه پارچه یا تابلو بر سر در محل کسب به عنوان متخلف صنفی نصب می گردد. همچنین به مدت شش ماه پروانه کسب وی تعلیق و محل کسب تعطیل می گردد .

تبصره - عدم انجام خدمات پس از فروش در دوره ضمانت (گارانتی) توسط متعهد در حکم کم فروشی است و متخلف از این امر علاوه بر انجام خدمت مربوط، به جریمه های موضوع این ماده نیز محکوم میشود. مبنای محاسبه ارزش خدمات پس از فروش، قیمت کارشناسی خدمات مورد نظر است که توسط کارشناسان سازمان حمایت از مصرف کنندگان و تولیدکنندگان تعیین می شود .

ماده ۵۹ - تقلب: عبارت است از عرضه یا فروش کالا یا ارائه خدمتی که از لحاظ کیفیت یا کمیت منطبق با مشخصات کالا یا خدمت ابرازی یا درخواستی نباشد.

جریمه تقلب، با عنایت به دفعات تکرار در طول هر سال به شرح زیر است:

متخلف علاوه بر الزام به پرداخت خسارت وارد شده به خریدار یا مصرف کننده در مرتبه اول معادل دو برابر مابه التفاوت ارزش کالا یا خدمت ابرازی یا درخواستی و کالای عرضه شده یا فروخته شده یا خدمت ارائه داده شده و در مرتبه دوم به چهار برابر مابه التفاوت مذکور جریمه می شود .

در مرتبه سوم به شش برابر مابه التفاوت، جریمه می‌شود و علاوه بر پرداخت جریمه پارچه یا تابلو بر سردر محل کسب به عنوان متخلف صنفی به مدت دو هفته نصب می‌گردد .

در مرتبه چهارم به هشت برابر مابه التفاوت جریمه می‌شود و پارچه یا تابلو بر سر در محل کسب به عنوان متخلف صنفی به مدت یکماه نصب می‌گردد .

در مرتبه پنجم و مراتب بعدی به ده برابر مابه التفاوت جریمه می‌شود و پارچه یا تابلو بر سر در محل کسب به عنوان متخلف صنفی به مدت دوماه نصب می‌گردد. همچنین به مدت شش ماه پروانه کسب وی تعلیق و محل کسب تعطیل می‌گردد .

تبصره ۱- در صورت تقاضای خریدار مبنی بر استرداد کالای مورد تقلب فروشنده علاوه بر پرداخت جریمه مقرر، مکلف به قبول کالا و استرداد وجه دریافتی به خریدار است و در صورت استنکاف، واحد صنفی تا اجرای کامل حکم، تعطیل می‌شود.

تبصره ۲- در صورتی که در قوانین دیگر برای عمل متقابلانه مجازات شدیدتری پیش بینی شده باشد، فرد متقلب به مجازات مزبور محکوم خواهد شد.

تبصره ۳- عرضه، نگهداری به قصد فروش و فروش کالا بدون علامت استاندارد ایران و ارائه خدمات بدون تأیید مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران در صورتیکه استاندارد کالا یا خدمات اجباری شده باشد، مشمول مقررات این ماده می‌شود .

تبصره ۴- فروش کالاهای تاریخ مصرف گذشته در حکم تقلب محسوب می‌شود و مرتکب به جریمه مقرر در این ماده محکوم می‌شود. چنانچه کالا یا خدمات عرضه شده بنا بر نظر کارشناسی غیرقابل مصرف باشد، جریمه و خسارت بر مبنای قیمت عرضه شده محاسبه می‌شود.

ماده ۶۱- احتکار : عبارت است از نگهداری کالا به صورت عمده با تشخیص مراجع ذیصلاح و امتناع از عرضه آن به قصد گرانفروشی یا اضرار به جامعه پس از اعلام ضرورت عرضه از طرف وزارت بازرگانی یا سایر مراجع قانونی ذیربط. جریمه احتکار، با عنایت به دفعات تکرار در طول هر سال به شرح زیر است:

مرتبه اول - الزام محتکر به عرضه و فروش کل کالاهای احتکار شده و جریمه نقدی معادل هفتاد درصد قیمت روز کالاهای احتکار شده.

مرتبه دوم - الزام محتکر به عرضه و فروش کل کالاهای احتکار شده و جریمه نقدی معادل سه برابر قیمت روز کالاهای احتکار شده و نصب پارچه یا تابلو بر سردر محل کسب به عنوان متخلف صنفی و تعطیلی محل کسب به مدت یکماه.

مرتبه سوم - الزام محتکر به عرضه و فروش کل کالاهای احتکار شده و جریمه نقدی معادل هفت برابر قیمت روز کالاهای احتکار شده و نصب پارچه یا تابلو بر سر در محل کسب به عنوان متخلف صنفی و تعطیلی محل کسب به مدت سه ماه.

تبصره ۱- عدم اعلام موجودی کالا به صورت ماهیانه به اتحادیه مربوط توسط تولیدکنندگان و توزیع کنندگان عمده و خرده فروشانی که کالاهای خود را به صورت عمده در انبار یا هر محل دیگری نگهداری میکنند صرفاً در مورد کالاهایی که کمیسیون نظارت ضروری تشخیص بدهد تخلف محسوب می‌شود و با متخلفان برابر مقررات مربوط رفتار می‌شود .

تبصره ۲- برای کشف تخلف در صورتیکه قرائنی حاکی از صحت گزارش و ضرورت ورود به محل اختفاء یا احتکار کالا باشد در صورت عدم اعلام موجودی موضوع تبصره (۲) این ماده، حسب مورد، شعب سازمان تعزیرات حکومتی با رعایت مقررات قانونی و تحت نظارت مدیر کل استان یا رئیس اداره تعزیرات حکومتی شهرستان، اجازه ورود به محل یاد شده را صادر می‌کند و نیروی انتظامی موظف به اجرای دستور ابلاغ و اجرای احکام شعب سازمان تعزیرات حکومتی است.

ماده ۶۱ - عرضه خارج از شبکه: عبارت است از عرضه کالا یا ارائه خدمت برخلاف ضوابط و شبکه های تعیین شده از طرف وزارت بازرگانی یا دستگاه اجرائی ذیربط.

جریمه عرضه خارج از شبکه، با عنایت به دفعات تکرار در طول هر سال به شرح زیر است:

الف - مرتبه اول - الزام به عرضه کالا یا ارائه خدمت، در شبکه و جریمه نقدی معادل دو برابر ارزش روز کالا یا خدمت خارج شده از شبکه در زمان تخلف.

ب - مرتبه دوم - الزام به عرضه کالا یا ارائه خدمت در شبکه و جریمه نقدی معادل چهار برابر ارزش روز کالا یا خدمت خارج شده از شبکه در زمان تخلف.

پ- مرتبه سوم - الزام به عرضه کالا یا ارائه خدمت در شبکه و جریمه نقدی معادل شش برابر ارزش روز کالا یا خدمت خارج شده از شبکه در زمان تخلف و نصب پارچه یا تابلو بر سردر محل کسب به عنوان متخلف صنفی به مدت یک ماه.

ماده ۶۳ - عدم اجرای ضوابط قیمت گذاری و توزیع: عبارت است از عدم ارائه مدارک لازم جهت اجرای ضوابط قیمت گذاری و توزیع به مراجع قانونی بدون عذر موجه ظرف سه ماه از تاریخ ترخیص کالا یا خدمت وارداتی یا در اختیار گرفتن تولید داخلی برای آن دسته از کالاها و خدماتی که توسط مراجع قانونی ذیربط مشمول قیمت گذاری می گردند.

تبصره - تشخیص موجه بودن عذر با وزارت صنعت، معدن و تجارت است.

جریمه عدم اجرای ضوابط قیمتگذاری و توزیع، با عنایت به دفعات تکرار در طول هر سال تخلف، به شرح زیر است:

الف- مرتبه اول - جریمه نقدی معادل نصف قیمت رسمی کالا یا خدمت.

ب - مرتبه دوم - جریمه نقدی معادل دوبرابر قیمت رسمی کالا یا خدمت.

پ - مرتبه سوم - جریمه نقدی معادل چهار برابر قیمت رسمی کالا یا خدمت و نصب پارچه یا تابلو بر سردر محل کسب به عنوان متخلف صنفی و تعطیل محل کسب به مدت یک ماه.

ماده ۶۴ - فروش اجباری: عبارت است از فروش اجباری یک یا چند نوع کالا یا خدمت به همراه کالا یا خدمت دیگر.

جریمه فروش اجباری به شرح زیر است:

الف - برای فروش اجباری کالا، الزام فروشنده به پس گرفتن کالا و جریمه نقدی معادل پنج برابر قیمت فروش کالای تحمیلی.

ب - برای فروش اجباری خدمت، جبران خسارت وارد شده به خریدار و جریمه نقدی معادل پنج برابر مبلغ خدمت اجباری.

ماده ۶۵ - عدم درج قیمت: عبارت است از نصب نکردن برچسب قیمت بر کالا، استفاده نکردن از تابلو نرخ دستمزد خدمت در محل کسب یا حرفه یا درج قیمت به نحوی که برای مراجعه کنندگان قابل رؤیت نباشد. جریمه عدم درج قیمت در هر بار تخلف دو میلیون و ششصد هزار ریال است.

ماده ۶۶ - عدم صدور صورتحساب: عبارت است از خودداری از صدور صورت حسابی که با ویژگیهای مندرج در ماده (۲۵) این قانون منطبق باشد. جریمه عدم صدور صورتحساب در هر بار تخلف دو میلیون ریال است.

ماده ۶۷ - چنانچه بر اثر وقوع تخلف های مندرج در این قانون، خسارتی به اشخاص ثالث وارد شود، به درخواست شخص خسارت دیده، فرد صنفی متخلف، علاوه بر جریمه های مقرر در این قانون، به جبران زیان های وارد شده به خسارت دیده نیز محکوم خواهد شد.

تبصره - هر فرد صنفی که نسخ های از صورتحساب (فاکتور) خرید کالا را در واحد صنفی خود محفوظ ندارد و یا از ارائه آن به مأموران خودداری کند به پرداخت مبلغ دو میلیون ریال جریمه محکوم میشود.

ماده ۸۶ - عدم رعایت مفاد مواد (۲۶) و (۲۱) و مقررات موضوع بند (ک) ماده (۹۱) قانون از سوی فردصنفی، تخلف محسوب می‌شود و متخلف به پرداخت جریمه نقدی در مرتبه اول هشت میلیون ریال و در مرتبه دوم بیست میلیون ریال و در مرتبه سوم و مراتب بعدی به چهل میلیون ریال محکوم می‌شود.

ماده ۶۹ - فروش کالا از طریق قرعه کشی ممنوع است. مرتکبین علاوه بر جبران خسارت وارده، به جریمه های معادل سه برابر مبالغ دریافتی محکوم خواهند شد.

ماده ۷۱ - اگر اشخاص حقیقی یا حقوقی با فروش فوق العاده یا فروش اقساطی به اشخاص خسارت وارد آورند، علاوه بر جبران خسارت وارد شده به خریدار، به پرداخت جریمه نقدی معادل مبلغ دریافتی یا قیمت روز کالا یا خدمت عرضه شده ملزم خواهند شد.

تبصره - آئین نامه اجرایی موضوع این ماده ظرف شش ماه از تاریخ تصویب این قانون به وسیله دبیرخانه هیأت عالی نظارت تهیه و به تصویب وزیربازرگانی خواهد رسید.

ماده ۷۱ - به منظور تسهیل داد و ستد، ثبت و مستند سازی، نظارت بر قیمت‌ها و شفافیت در مبادلات اقتصادی، افراد صنفی عرضه‌کننده کالا یا خدمات مکلفند مطابق اولویتبندی مشاغل که هر سال اعلام میشود از سامانه صندوق مکانیزه فروش (POSSE) استفاده نمایند. معادل هزینه های انجام شده بابت خرید، نصب و راه اندازی دستگاه صندوق فروش اعم از سخت افزاری و نرم افزاری توسط صاحبان مشاغل مذکور، از درآمد مشمول مالیات مؤدیان مزبور در اولین سال استفاده قابل کسر است. عدم استفاده صاحبان مشاغل مذکور از صندوق فروش در هر سال، موجب محرومیت از معافیت‌های مالیاتی مقرر در قانون برای سال مربوط میشود.

تبصره - تعیین صنوف مشمول و اولویتبندی و نحوه استفاده از صندوق و چگونگی ارائه اطلاعات آن به مراجع ذیربط به موجب آیین نامه‌ای است که توسط دبیرخانه هیأت عالی نظارت با همکاری سازمان امور مالیاتی و اتاق اصناف ایران تهیه میشود و حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون به تصویب هیأت وزیران میرسد.

ماده ۷۲ - خریداران و مصرفکنندگان و همچنین بازرسان و ناظران موضوع ماده (۵۱) این قانون میتوانند شکایت یا گزارش خود را درمورد تخلفات موضوع این قانون به اتحادیه های ذیربط تسلیم، ارسال یا اعلام دارند .

اتحادیه ها موظفند حداکثر ظرف ده روز شکایت یا گزارش تخلف دریافتی را مورد بررسی قرار دهند و درصورت احراز عدم تخلف فرد صنفی و یا انصراف شاکی پرونده را مختومه نمایند و درصورت احراز تخلف و یا اعتراض شاکی، پرونده را در مرکز استان به سازمان تعزیرات حکومتی و در شهرستانها به ادارات تابعه سازمان مذکور تسلیم نمایند. سازمان تعزیرات حکومتی و ادارات تابعه در شهرستانها مکلفند حداکثر ظرف دو هفته در جلسه‌ای با دعوت از شاکی و مشتکی عنه به پرونده رسیدگی و طبق مفاد این قانون حکم مقتضی را صادر نمایند .

تبصره ۱ - صدور رأی درمورد تخلفات موضوع این قانون به غیر از مواردی که در تبصره (۱) این ماده آمده است، رأساً توسط رؤسای شعب سازمان تعزیرات حکومتی و با دعوت از شاکی و مشتکی عنه انجام خواهد شد. حضور نمایندگان سازمان صنعت، معدن و تجارت و اتاق اصناف یا اتحادیه مربوط در جلسات رسیدگی به تخلفات موضوع این تبصره بلامانع است. تجدیدنظرخواهی درمورد تخلفات موضوع این تبصره، مطابق مقررات سازمان تعزیرات حکومتی انجام می‌شود .

تبصره ۲ - رسیدگی بدوی به تخلفات موضوع مواد ۵۱ (گرانفروشی)، ۵۶ (کمفروشی)، ۵۲ (تقلب)، ۶۴ (احتکار) و ۶۹ (عدم اجرای ضوابط قیمت گذاری و توزیع) درمواردی که موضوع شکایت شاکی یا گزارش بازرس حاکی از تخلف بیش از دوازده میلیون (۴۴۴.۴۴۴.۲۱) ریال است. توسط هیأتی متشکل از یکی از رؤسای شعب سازمان تعزیرات حکومتی، نماینده اتاق اصناف و نماینده سازمان صنعت، معدن و تجارت با دعوت از شاکی و مشتکی عنه انجام خواهد شد .

مبنای مذکور هرساله براساس نرخ تورم سالانه با پیشنهاد وزارت صنعت، معدن و تجارت و تصویب هیأت وزیران قابل تغییر است.

در صورت تجدیدنظرخواهی هریک از طرفین، هیأت تجدید نظر متشکل از یکی از رؤسای شعب تجدیدنظر سازمان تعزیرات حکومتی، نماینده اتاق اصناف شهرستان و نماینده اداره صنعت، معدن و تجارت شهرستان به موضوع رسیدگی خواهد کرد. نمایندگان اتاق اصناف و اداره صنعت، معدن و تجارت شهرستان در هیأت تجدیدنظر مربوط به هر پرونده باید غیر از نماینده دستگاه‌های مزبور در هیأت بدوی رسیدگی کننده به همان پرونده باشند.

جلسات هیأت‌های رسیدگی بدوی و تجدیدنظر با حضور هر سه عضو رسمی است و آراء صادره با دو رأی موافق معتبر می‌باشد. تبصره ۳- ترتیبات رسیدگی اعم از ابلاغ، تشکیل جلسات، وخواهی و اجرای احکام بهموجب مقررات سازمان تعزیرات حکومتی صورت می‌گیرد.

تبصره ۴- درمورد تخلفات تبصره (۱) در صورت عدم وجود اداره صنعت، معدن و تجارت یا اتاق اصناف در شهرستان مربوط، نمایندگان نزدیکترین شهرستان در جلسه شرکت خواهند کرد.

تبصره ۵- در صورت عدم امکان تشکیل هیأت رسیدگی در هر شهرستان، با تعیین رئیس سازمان تعزیرات حکومتی استان، یکی از هیأت‌های رسیدگی شهرستان همجوار استان یا مرکز استان، وظایف مقرر شده را عهده دار خواهد شد.

تبصره ۶- اداره امور مراجع رسیدگی بدوی، تجدید نظر و شعب و مسؤولیت تشکیل جلسات رسیدگی برعهده سازمان تعزیرات حکومتی شهرستان یا استان است. همچنین مسؤولیت هماهنگی و رسیدگی به تخلفات هیأت‌ها، صدور رأی و ابلاغ آن و آموزش بازرسان و ناظران برعهده سازمان تعزیرات حکومتی می‌باشد. نحوه نظارت و بازرسی، تهیه گزارش و اجرای رأی و رسیدگی به شکایات و تخلفات موضوع این قانون و تهیه دستورالعمل اجرائی و مالی آن به موجب این قانون خواهد بود.

تبصره ۷- درآمدهای ناشی از جریمه‌های دریافتی به حساب خزانه واریز می‌شود و معادل آن در بودجه‌های سنواتی منظور و توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت پس از تأمین بار مالی ماده این قانون به طور مساوی در اختیار سازمان تعزیرات حکومتی، اتاق اصناف ایران و وزارت صنعت، معدن و تجارت قرار می‌گیرد تا در اجرای این قانون هزینه نمایند.

تبصره ۸- هریک از طرفین در صورت اعتراض به آرای صادره در سازمان تعزیرات حکومتی، می‌توانند در دیوان عدالت اداری اقامه دعوی نمایند.

ماده ۷۲ مکرر- دادگستری، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، کلیه وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرائی، مؤسسات، سازمانها، شرکتهای دولتی، سایر دستگاهها و شرکتهای دولتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است، مؤسسات عمومی غیردولتی و سازمانهای تابعه سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و بانکها موظفند در اجرای احکام تخلفات موضوع این قانون با سازمان تعزیرات حکومتی همکاری نمایند.

ماده ۷۳- از زمان لازم الاجراء شدن این قانون، رسیدگی به تخلفات افراد صنفی و تعیین جریمه‌های آنها تنها به موجب احکام این قانون صورت خواهد پذیرفت. قوانین و مقررات مغایر با این قانون از جمله مصوبات مجمع تشخیص مصلحت نظام در خصوص تعزیرات حکومتی مربوط به اصناف و واحدهای صنفی موضوع این قانون لغو می‌گردد.

ماده ۷۴- میزان جریمه‌های نقدی تعیین شده در این قانون، هر ساله براساس نرخ تورم سالانه بنا به پیشنهاد وزارت صنعت، معدن و تجارت و تأیید هیأت وزیران قابل تعدیل است.

شماره ۱۲۷۷۱۴ / ت ۵۹۳۳۰

شماره ۱۴۰۰/۱۰/۱۸
تاریخ

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت صنعت، معدن و تجارت
وزارت دادگستری - سازمان برنامه و بودجه کشور

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۰/۱۰/۱۵ به پیشنهاد شماره ۲۸۱۵۴ مورخ ۱۴۰۰/۸/۱۲
وزارت دادگستری و به استناد ماده (۲۸) اصلاحی قانون مجازات اسلامی - مصوب ۱۳۹۹ -
تصویب کرد:
جریمه های نقدی تخلفات مندرج در قانون نظام صنفی کشور - مصوب ۱۳۸۲ -
و اصلاحات بعدی آن، به شرح زیر اصلاح می شود:

ردیف	ماده استنادی	مبلغ جریمه نقدی (ریال)
۱	تبصره (۳) ماده (۱۷)	۳,۰۰۰,۰۰۰ تا ۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰
۲	تبصره (۴) ماده (۲۸)	۶۵,۰۰۰,۰۰۰ تا ۲۶۶,۰۰۰,۰۰۰
۳	ماده (۶۵)	۲,۶۰۰,۰۰۰
۴	ماده (۶۶)	۲,۰۰۰,۰۰۰
۵	تبصره ماده (۶۷)	۲,۰۰۰,۰۰۰
۶	ماده ۶۸	۸,۰۰۰,۰۰۰
		۲۰,۰۰۰,۰۰۰
		۴۰,۰۰۰,۰۰۰
۷	تبصره (۲) ماده (۷۲)	۱۲,۰۰۰,۰۰۰

محمد مخبر
معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس قوه قضاییه، دفتر معاون اول
رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، سازمان اداری و استخدامی کشور،
معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، معاونت اجرایی رئیس جمهور،
دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور،
معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، روزنامه رسمی
جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می شود.

دستور العمل ها و آیین نامه های اجرائی قانون اصلاح قانون نظام صنفی

آیین نامه اجرایی چگونگی فروش اقساطی، فوق العاده و حراج

ماده ۱- تعاریف:

قانون: قانون نظام صنفی.

کمیسیون نظارت: کمیسیون نظارت شهرستان.

اتاق اصناف: اتاق اصناف شهرستان.

اتحادیه: اتحادیه صنفی.

فروش اقساطی: عرضه کالا و خدمات به ترتیبی که تمام یا قسمتی از بهای آن به اقساط مساوی یا غیرمساوی در سررسیدهای معین از خریدار دریافت گردد طبق شرایط و ضوابط این آیین نامه.

فروش فوق العاده و حراج: عرضه کالا و خدمات به قیمت حداقل پانزده درصد پایین تر از قیمت متعارف بازار، قیمت مصوب و یا ضوابط نرخ گذاری، در ایام خاص و مدت معین طبق شرایط و ضوابط این آیین نامه.

ماده ۲- چنانچه واحد صنفی برای فروش اقساطی کالای خود تمایل به دریافت مبلغی مازاد بر قیمت نقدی آن کالا را داشته باشد مشروط به رعایت موازین قانونی و توافق بین خریدار و فروشنده خواهد بود.

تبصره- اعلام قیمت فروش نقدی و اقساطی به صورت قطعی برای کالا و خدمات موضوع این آیین نامه توسط فروشنده الزامی است.

ماده ۳- در فروش اقساطی قرارداد بین خریدار و فروشنده مشتمل بر مشخصات کامل کالا یا خدمت، مبلغ پرداخت نقدی، درصد سود قانونی و تنظیم صورتحساب توسط فروشنده شامل فرمول محاسبه اقساطی، مبلغ فروش اقساطی و نحوه پرداخت آن، تعداد اقساط و نوع تضمین الزامی است.

ماده ۴- در صورتی که خریدار قبل از سررسید مقرر قصد واریز تمام یا بخشی از بدهی خود را داشته باشد فروشنده مکلف است مدت بازپرداخت را مجدداً براساس فرمول اولیه محاسبه و تصفیه حساب نماید.

ماده ۵- متقاضیان فروش فوق العاده و حراج می بایست قبل از برگزاری، نسبت به ارائه مدارک زیر را به اتحادیه مربوطه اقدام نمایند.

الف- تصویر پروانه کسب معتبر.

ب- فهرست کلیه کالاهای مورد عرضه در فروش فوق العاده و حراج.

ج- فاکتور خرید یا مدارکی دال بر قیمت تمام شده کالا.

د- فهرست قیمت کالاهای مورد نظر در حالت فروش عادی و با احتساب تخفیف.

ه- اعلام درصد تخفیف.

ماده ۶- اتحادیه موظف است حداکثر ظرف مدت یک هفته نسبت به صدور مجوز فروش فوق العاده و حراج جهت متقاضیان اقدام و رونوشت آن را برای اطلاع اتاق اصناف ارسال نماید.

تبصره ۱- اخذ هر گونه مبلغی از واحدهای صنفی برای موافقت با فروش فوق العاده و حراج توسط اتحادیه ممنوع است.

تبصره ۲- تعداد دفعات برگزاری فروش فوق العاده و حراج واحدهای صنفی حداکثر چهار نوبت در سال و هر نوبت حداکثر به مدت یک ماه می باشد.

ماده ۷- متقاضیان پس از دریافت مجوز موظفند ضمن الصاق تابلو فروش فوق العاده و حراج و درج قیمت کالاهای مورد نظر، نرخ اولیه، میزان تخفیف و مدت فروش فوق العاده و حراج را در مکان مناسب به طوری که در معرض دید همگان باشد نصب نمایند.

ماده ۸- در صورتی که واحد صنفی بدون رعایت مقررات این آیین نامه اقدام به فروش فوق العاده یا حراج نماید متخلف محسوب و به جرائم مقرر در فصل هشتم قانون محکوم خواهد شد.

ماده ۹- اتحادیه و واحد بازرسی و نظارت اتاق اصناف مکلفند بر نحوه فروش فوق العاده و حراج نظارت نموده، شکایات واصله را بررسی و در صورت احراز تخلف، متخلف را به سازمان تعزیرات حکومتی و یا ادارات تابعه آن در شهرستان ها معرفی نمایند.

ماده ۱۱- نظارت بر حسن اجرای این آیین نامه بر عهده اتحادیه های ذی ربط و اتاق اصناف می باشد.

ماده ۱۱- این آیین نامه در اجرای تبصره ماده (۱۴) و ماده (۶۰) قانون، مشتمل بر (۲۲) ماده و (۹) تبصره بوسیله دبیرخانه هیات عالی نظارت تهیه و در تاریخ ۲۹۲۰/۲/۱۱ به تصویب وزیر صنعت، معدن و تجارت رسید و از تاریخ تصویب آیین نامه های قبلی لغو می گردد.

قانون حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان

فصل اول - تعاریف

ماده ۱- تعاریف

- ۱-۱- مصرف‌کننده: هر شخص حقیقی یا حقوقی است که کالا یا خدمتی را خریداری می‌کند.
 - ۱-۲- عرضه‌کنندگان کالا و خدمات: به کلیه تولیدکنندگان، واردکنندگان، توزیع‌کنندگان، فروشندگان کالا و ارائه‌کنندگان خدمات اعم از فنی و حرفه‌ای و همچنین کلیه دستگاه‌ها، مؤسسات و شرکتهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است و به طور مستقیم یا غیرمستقیم به صورت کلی یا جزئی کالا یا خدمت به مصرف‌کننده ارائه می‌نمایند اطلاق می‌شود.
 - ۱-۳- ضمانت‌نامه کالا یا خدمات: سندی است که تولیدکننده، واردکننده، عرضه‌کننده یا تعمیرکننده هر دستگاه فنی به خریدار یا سفارش‌دهنده کالا و خدمات می‌دهد تا چنانچه ظرف مدت معین عیب یا نقص فنی در کالای فروخته‌شده یا خدماتی که انجام گردیده مشاهده شود، نسبت به رفع عیب، یا تعویض قطعه یا قطعات معیوب و یا دستگاه بدون اخذ وجه و یا پرداخت خسارات وارده اقدام کند.
 - ۱-۴- عیب: منظور از عیب در این قانون زیاده، نقیصه یا تغییر حالتی است که موجب کاهش ارزش اقتصادی کالا یا خدمات گردد.
 - ۱-۵- تبنانی: هرگونه سازش و مواضعه بین عرضه‌کنندگان کالا و خدمات به منظور افزایش قیمت یا کاهش کیفیت یا محدود نمودن تولید یا عرضه کالا و خدمات یا تحمیل شرایط غیرعادلانه بر اساس عرف در معاملات.
 - ۱-۶- صورتحساب فروش: سندی است که در آن مشخصات کالا یا خدمات انجام گرفته با ذکر قیمت، تاریخ و میزان مورد معامله درج شود.
- تبصره: درخصوص آن دسته از خدماتی که ارائه آن عرفاً با بلیط یا قبض صورت می‌گیرد، بلیط یا قبض حکم صورتحساب را دارد و در آن، علاوه بر اطلاعات مصرف و مشخصات کیفی و کمی، نحوه محاسبه قیمت باید به صورت شفاف و ساده درج گردد.

فصل دوم - وظایف عرضه‌کنندگان کالا و خدمات در قبال حقوق مصرف‌کنندگان:

- ماده ۲ - کلیه عرضه‌کنندگان کالا و خدمات، منفرداً یا مشترکاً مسئول صحت و سلامت کالا و خدمات عرضه شده مطابق با ضوابط و شرایط مندرج در قوانین و یا مندرجات قرارداد مربوطه یا عرف در معاملات هستند. اگر موضوع معامله کلی باشد در صورت وجود عیب یا عدم انطباق کالا با شرایط تعیین‌شده، مشتری حق دارد صرفاً عوض سالم را مطالبه کند و فروشنده باید آن را تأمین کند و

اگر موضع معامله جزئی (عین معین) باشد مشتری می‌تواند معامله را فسخ کند یا ارزش کالای معیوب و سالم را مطالبه کند و فروشنده موظف است، پرداخت کند. در صورت فسخ معامله از سوی مشتری پرداخت خسارت از سوی عرضه‌کننده منتفی است.

تبصره: چنانچه خسارت وارده ناشی از عیب یا عدم کیفیت باشد و عرضه‌کنندگان به آن آگاهی داشته باشند، علاوه بر جبران خسارت به مجازات مقرر در این قانون محکوم خواهند شد.

چنانچه اقدام آنان واجد عناوین مجرمانه دیگر باشد، مشمول همان قانون خواهند بود.

ماده ۳- عرضه‌کنندگان کالا و خدمات و تولیدکنندگان مکلفند:

۳-۱- ضمانتنامه‌ای را که در بردارنده مدت و نوع ضمانت است همراه با صورت‌حساب فروش که در آن قیمت کالا یا اجرت خدمات و تاریخ عرضه درج شده باشد به مصرف‌کنندگان ارائه نمایند.

۳-۲- اطلاعات لازم شامل: نوع، کیفیت، کمیت، آگاهی‌های مقدم بر مصرف، تاریخ تولید و انقضای مصرف را در اختیار

مصرف‌کنندگان قرار دهند.

۳-۳ - نمونه کالای موجود در انبار را جهت فروش در معرض دید مصرف‌کنندگان قرار دهند و چنانچه امکان نمایش آنها در فروشگاه وجود ندارد باید مشخصات کامل کالا را به اطلاع مصرف‌کنندگان برسانند.

تبصره ۱- فروش اجباری یک یا چند نوع کالا و خدمت به همراه کالا یا خدمت دیگر ممنوع می‌باشد.

تبصره ۲- داشتن نشان استاندارد در مورد کالا و خدمات مشمول استاندارد اجباری، الزامی است.

تبصره ۳- فهرست انواع کالا و خدمات، نوع اطلاعات، نحوه اعلام آن، سقف ارزش کالا و خدماتی که نیاز به صدور ضمانتنامه و صورت‌حساب دارد ظرف چهارماه توسط وزارت بازرگانی و با همکاری وزارتخانه‌ها، دستگاهها و مؤسسات ذی‌ربط تعیین و اعلام می‌شود.

تبصره ۴- وزارت بازرگانی موظف است فهرست مربوط به اقلام دارویی و تجهیزات پزشکی واحدهای خدمات پزشکی اعم از تشخیصی و درمانی را با همکاری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه و اعلام نماید.

ماده ۴- کلیه عرضه‌کنندگان اعم از تولیدکنندگان و واردکنندگان کالاهای سرمایه‌ای از جمله خودرو (سنگین یا سبک)، ماشین‌آلات صنعتی، کشاورزی، راهسازی، لوازم خانگی، مصنوعات الکتریکی و الکترونیکی، صوتی، تصویری و وسایل ارتباطی مکلف به داشتن نمایندگی رسمی و تعمیرگاه مجاز، تأمین قطعات یدکی و ارائه سرویس و خدمات بعد از فروش می‌باشند.

ماده ۵- کلیه عرضه‌کنندگان کالا و خدمات مکلفند با الصاق برچسب روی کالا، یا نصب تابلو در محل کسب یا حرفه، قیمت واحد کالا یا دستمزد خدمت را به طور روشن و مکتوب به گونه‌ای که برای همگان قابل رویت باشد، اعلام نمایند.

ماده ۶- کلیه دستگاه‌های دولتی و عمومی، سازمانها، شرکت‌ها، بانک‌ها، نهادها، شهرداری‌ها و همچنین دستگاه‌هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است ملزم می‌باشند در ابتدا کلیه اطلاعات لازم درخصوص انجام کار و ارائه خدمت را در اختیار مراجعان قرار دهند.

تبصره- آیین‌نامه اجرائی این ماده توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط حداکثر ظرف مدت شش ماه تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۷- تبلیغات خلاف واقع و ارائه اطلاعات نادرست که موجب فریب یا اشتباه مصرف‌کننده از جمله از طریق وسایل ارتباط جمعی، رسانه‌های گروهی و برگه‌های تبلیغاتی شود ممنوع می‌باشد.

تبصره - آیین‌نامه اجرائی این ماده توسط وزارت بازرگانی با همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی حداکثر ظرف مدت شش ماه تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۸- هرگونه تبانی و تحمیل شرایط از سوی عرضه‌کنندگان کالا و خدمات، که موجب کاهش عرضه یا پایین آوردن کیفیت، یا افزایش قیمت شود، جرم محسوب می‌شود.

قانون تعزیرات حکومتی

ماده ۱- با توجه به ضرورت نظارت و کنترل دولت بر فعالیتهای اقتصادی و لزوم اجرای مقررات قیمتگذاری و ضوابط توزیع، متخلفین از اجرای مقررات بر اساس مواد این قانون تعزیر میشوند.

فصل اول- تخلفات و تعزیرات مربوطه

ماده ۲- گرانفروشی: عبارتست از عرضه کالا یا خدمات به بهای بیش از نرخهای تعیین شده توسط مراجع رسمی بطور علیالحساب یا قطعی و عدم اجرای مقررات و ضوابط قیمتگذاری و انجام هر نوع اقدامات دیگر که منجر به افزایش بهای کالا یا خدمات برای خریدار گردد.

تعزیرات گرانفروشی بر اساس میزان و مراتب تخلف واحدها بشرح زیر میباشد:

الف- گرانفروشی تا مبلغ بیست هزار ریال:

مرتبۀ اول - تشکیل پرونده.^۲

مرتبۀ دوم - ممهور نمودن پروانه واحد به مهر «تخلف اول».^۳

مرتبۀ سوم- جریمه ۱ از پنج هزار ریال تا پنج برابر میزان گرانفروشی و ممهور نمودن پروانه واحد به مهر «تخلف دوم».

مرتبۀ چهارم- جریمه از ده هزار ریال تا ده برابر میزان گرانفروشی، قطع تمام یا برخی خدمات دولتی از یک تا شش ماه و ممهور نمودن پروانه واحد به مهر «تخلف سوم».

مرتبۀ پنجم- علاوه بر اخذ جریمه طبق مرتبۀ چهارم، تعطیل موقت از یک تا شش ماه و نصب پارچه به عنوان گرانفروش.
مرتبۀ ششم- تعطیل و لغو پروانه واحد.

ب- گرانفروشی از مبلغ بیش از بیست هزار ریال تا مبلغ دویست هزار ریال:

مرتبۀ اول- جریمه معادل مبلغ گرانفروشی.^۴

مرتبۀ دوم- جریمه از یک تا دو برابر میزان گرانفروشی و ممهور نمودن پروانه واحد به مهر «تخلف اول».

مرتبۀ سوم- جریمه از یک تا پنج برابر میزان گرانفروشی^۱ و ممهور نمودن پروانه واحد به مهر «تخلف دوم».

مرتبۀ چهارم- علاوه بر اخذ جریمه طبق مرتبۀ سوم، قطع تمام یا برخی خدمات دولتی از یک تا شش ماه و ممهور نمودن پروانه واحد به مهر «تخلف سوم».

مرتبۀ پنجم- علاوه بر اخذ جریمه طبق مرتبۀ سوم، تعطیل موقت واحد از یک تا شش ماه و نصب پارچه به عنوان گرانفروش.
مرتبۀ ششم- تعطیل و لغو پروانه واحد.

ج- گرانفروشی از مبلغ بیش از دویست هزار ریال تا یک میلیون ریال:

مرتبۀ اول- جریمه از یک تا دو برابر میزان گرانفروشی^۲ و ممهور نمودن پروانه واحد به مهر «تخلف اول».

مرتبۀ دوم- جریمه از دو تا پنج برابر میزان گرانفروشی، قطع تمام یا برخی خدمات دولتی از یک تا شش ماه و ممهور نمودن پروانه واحد به مهر «تخلف دوم».

مرتبۀ سوم- علاوه بر اخذ جریمه طبق مرتبۀ دوم، تعطیل موقت واحد از یک تا شووش ماه، نصوص پارچه به عنوان گرانفروش و ممهور نمودن پروانه واحد به مهر «تخلف سوم».

مرتبۀ چهارم- علاوه بر اخذ جریمه طبق مرتبۀ دوم، تعطیل و لغو پروانه واحد و لغو کارت بازرگانی.

د- گرانفروشی بیش از مبلغ یک میلیون ریال:

مرتبۀ اول- جریمه از دو تا پنج برابر میزان گرانفروشی^۳ و ممهور نمودن پروانه واحد به مهر «تخلف اول».

مرتبۀ دوم- جریمه از پنج تا هشت برابر میزان گرانفروشی، قطع تمام یا برخی خدمات دولتی از یک تا شش ماه و ممهور نمودن پروانه واحد به مهر «تخلف دوم».

مرتبۀ سوم- علاوه بر اخذ جریمه طبق مرتبۀ دوم، تعطیل موقت واحد از یک تا شووش ماه، نصوص پارچه به عنوان گرانفروش و ممهور نمودن پروانه واحد به مهر «تخلف سوم».

مرتبۀ چهارم- علاوه بر اخذ جریمه طبق مرتبۀ دوم، تعطیل و لغو پروانه واحد و لغو کارت بازرگانی.

تبصره- در صورت تکرار تخلف، اعمال تعزیرات متناسب با مبلغ و مراتب تخلف خواهد بود.

ماده ۳- کم فروشی و تقلب : عبارت است از عرضه کالا یا خدمات کمتر از میزان و مقادیر خریداری شده از نظر کمی یا

کیفی که به مبنای تعیین نرخ مراجع رسمی قرار گرفته است.

تعزیرات کم فروشی و تقلب با توجه به میزان و مراتب آن عیناً مطابق تعزیرات گران فروشی میباشد.

ماده ۴- احتکار: عبارتست از نگهداری کالا بصورت عمده با تشخیص مرجع ذیصلاح و امتناع از عرضه آن به

قصد گرانفروشی یا اضرار به جامعه پس از اعلام ضرورت عرضه توسط دولت.

تعزیرات احتکار به شرح زیر میباشد:

مرتبۀ اول- الزام به فروش کالا و اخذ جریمه معادل ده درصد ارزش کالا.

مرتبۀ دوم- فروش کالا توسط دولت و اخذ جریمه از بیست تا صد درصد ارزش کالا:

مرتبۀ سوم- فروش کالا توسط دولت، اخذ جریمه از یک تا سه برابر ارزش کالا، قطع تمام یا قسمتی از سهمیه و خدمات

دولتی تا شش ماه و نصب پارچه در محل واحد به عنوان محتکر.

مرتبۀ چهارم- علاوه بر مجازات مرتبۀ سوم، لغو پروانه واحد و معرفی از طریق رسانه‌های گروهی به عنوان محتکر.

تبصره- در صورتی که نگهداری کالا با اطلاع مراجع ذیصلاح باشد مشمول احتکار نیست.

ماده ۵- عرضه خارج از شبکه : عبارتست از عرضه کالا بر خلاف ضوابط توزیع و شبکه های تعیین شده وزارت صنعت،

معدن و تجارت^۱ و سایر وزارتخانه‌های ذیربط.

تعزیرات عرضه خارج از شبکه نسبت به مقدار کالای به فروش رفته به شرح زیر میباشد:

مرتبۀ اول - قطع سهمیه به مدت سه ماه.^۲

مرتبۀ دوم - اخذ جریمه تا دو برابر مبلغ فروش خارج از شبکه.

مرتبۀ سوم - اخذ جریمه از سه تا پنج برابر مبلغ فروش خارج از شبکه.

تبصره - چنانچه کالا به فروش نرفته باشد، علاوه بر الزام به عرضه کالا در شبکه، اخذ جریمه معادل ده درصد ارزش رسمی کالا.

ماده ۶ - عدم درج قیمت: عبارتست از عدم درج قیمت کالاها یا خدمات مشومول به نحوی که برای مراجعین قابل

رویت باشد به صورت نصب برچسب یا اتیکت یا به صورت نصب تابلوی نرخ در محل واحد.

تعزیرات عدم درج قیمت به شرح زیر می

باشد:^۳ مرتبۀ اول - درج در پرونده واحد.^۴

مرتبۀ دوم - اخذ جریمه از سیصد و پنجاه هزار (۳۵۰/۰۰۰) ریال تا سه میلیون و پانصد هزار (۳/۵۰۰/۰۰۰) ریال.

مرتبۀ سوم - اخذ جریمه از سه میلیون و پانصد هزار (۳/۵۰۰/۰۰۰) ریال تا شش میلیون (۶/۰۰۰/۰۰۰) ریال، قطع تمام یا برخی خدمات دولتی از سه تا ششماه و در صورت مصلحت نصب پارچه به عنوان متخلف.

تبصره - در مواردی که قیمت رسمی برای کالا و خدمات تعیین شده باشد درج قیمت بر اساس قیمت رسمی خواهد بود.

ماده ۷ - اخفاء و امتناع از عرضه کالا: عبارتست از خودداری از عرضه کالای دارای نرخ رسمی به قصد گرانفروشی یا تبعیض در فروش.

تعزیرات اخفاء و امتناع از عرضه کالا به شرح زیر می باشد:

مرتبۀ اول - درج در پرونده واحد و عرضه کالا به نرخ رسمی.^۱

مرتبۀ دوم - عرضه کالا به نرخ رسمی و اخذ جریمه از دو تا پنج برابر ارزش رسمی کالا.

مرتبۀ سوم - علاوه بر مجازات های مرتبۀ دوم، قطع تمام یا برخی خدمات دولتی از سه تا شش ماه.

ماده ۸ - عدم صدور فاکتور: عبارتست از خودداری از صدور فاکتور مطابق فرمها و ضوابط تعیین شده وزارت امور اقتصادی

و دارایی یا صدور فاکتور خلاف واقع در مورد اقلام مشمول.

تعزیرات عدم صدور فاکتور به شرح زیر می

باشد:^۲ مرتبۀ اول - درج در پرونده واحد.^۳

مرتبۀ دوم - اخذ جریمه از سیصد و پنجاه هزار (۳۵۰/۰۰۰) ریال تا سه میلیون و پانصد هزار (۳/۵۰۰/۰۰۰) ریال.

مرتبۀ سوم - اخذ جریمه از سه میلیون و پانصد هزار (۳/۵۰۰/۰۰۰) ریال تا شش میلیون (۶/۰۰۰/۰۰۰) ریال، قطع تمام یا

برخی خدمات دولتی از سه تا شش ماه و در صورت مصلحت نصب پارچه به عنوان متخلف.

ماده ۹ - عدم اجرای ضوابط قیمت گذاری و توزیع: عبارتست از عدم مراجعه و ارائه مدارک لازم جهت اجرای ضوابط قیمت

گذاری و توزیع به مراجع قانونی بدون عذر موجه و بیش از مدت سه ماه از تاریخ ترخیص کالای وارداتی یا تولید محصول داخلی

اقلام مشمول.

تعزیرات عدم اجرای ضوابط قیمت گذاری و توزیع به شرح زیر می باشد:

مرحله اول - تمدید مهلت حداکثر یک هفته.^۱

مرحله دوم- جریمه از یک تا پنج برابر ارزش رسمی کالا و تمدید مهلت حداکثر یک هفته.

مرحله سوم- علاوه بر مجازات طبق مرحله دوم، قطع سهمیه یا خدمات دولتی به مدت سه ماه و لغو کارت بازرگانی به مدت یکسال.

تبصره- مراحل فوق در مورد هر کالا مستقلاً اعمال خواهد شد.

ماده ۱۱- عدم اجرای تعهدات واردکنندگان در قبال دریافت ارز و خدمات دولتی^۲: عبارتست از تخلف از ضوابط و

مقررات تعیین شده دولت در مورد واردات که منجر به عدم اجرای تعهدات و یا کاهش کمی یا کیفی کالا و یا خروج ارز از کشور گردد.

تعزیرات عدم اجرای تعهدات واردکنندگان در قبال دریافت ارز و خدمات دولتی به شرح زیر می باشد:

جریمه معادل تفاوت نرخ ارز با نرخ رایج در بازار و یا اعاده عین ارز ن سبت به مقدار ک سری یا عدم انجام تعهدات، تعلیق کارت بازرگانی از شش ماه تا یکسال و در صورت تکرار از یکسال تا ابطال و در صورت وقوع سوء استفاده علاوه بر مجازات های فوق جریمه تا پنج برابر مبلغ سوء استفاده.

تبصره- در صورتی که کالای وارده از نوع مجاز باشد پس از اعمال مجازات های فوق به صاحب آن مسترد میگردد.

ماده ۱۱- عدم اجرای تعهدات تولیدکنندگان در قبال دریافت ارز و خدمات دولتی: عبارتست از عدم تولید و عرضه

محصول طبق قرارداد و برنامه تعیین شده دولت از قبیل نوع، مقدار، قیمت، استاندارد، شرایط تحویل و ... بدون عذر موجه.

تعزیرات عدم اجرای تعهدات تولیدکنندگان در قبال دریافت ارز و خدمات دولتی به شرح زیر می باشد:

درج در پرونده واحد، اعلام مراتب به وزارتخانه یا مؤسسه ذیربط، جریمه معادل تفاوت نرخ ارز با نرخ رایج در بازار یا اعاده عین ارز نسبت به مقدار کسری یا عدم انجام تعهدات و در صورت تکرار علاوه بر مجازات فوق جریمه از یک تا سه برابر مبلغ سوء استفاده.^۳

تبصره- در صورتی که واحدهای تولیدی مبادرت به واردات مواد اولیه و یا کالای تجاری نمایند مشمول ماده ۱۰ خواهند بود.

ماده ۱۲- نداشتن پروانه کسب واحدهای صنفی : عبارتست از عدم اخذ پروانه بدون عذر موجه ظرف مهلت و ضوابط و

مقرراتی که توسط هیات عالی نظارت بر شورای مرکزی اصناف تعیین و اعلام میگردد.

تعزیرات نداشتن پروانه کسب واحدهای صنفی متناسب با نوع واحدها به شرح زیر میباشد:^۱

الف- در مورد واحدهای صنفی تولیدی:

مرحله اول - تمدید مهلت تا مدت شش ماه.^۲

مرحله دوم- قطع تمام یا برخی خدمات دولتی تا مدت سوووه ماه، اخذ جریمه تا هفت میلیون ریال (۷/۰۰۰/۰۰۰) ریال و تمدید مهلت تا سه ماه.

مرحله سوم- تعطیل واحد تا زمان اخذ پروانه کسب.

ب- در مورد واحدهای صنفی خدماتی:

مرحله اول- تمدید مهلت تا سه ماه.^۳

مرحله دوم- قطع سهمیه یا برخی خدمات دولتی تا مدت سه ماه، اخذ جریمه تا ده میلیون (۱۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال و تمدید مهلت تا مدت سه ماه.

مرحله سوم- تعطیل واحد تا زمان اخذ پروانه کسب.

ج - در مورد واحدهای صنفی خدماتی توزیعی:

مرحله اول- تمدید مهلت تا مدت دو ماه.^۴

مرحله دوم- قطع سهمیه یا برخی خدمات دولتی تا مدت سه ماه، اخذ جریمه تا مبلغ بیست میلیون (۲۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال و تمدید مهلت تا مدت یک ماه.

مرحله سوم- تعطیل واحد تا زمان اخذ پروانه کسب.

ماده ۱۳- نداشتن پروانه بهره برداری واحدهای تولیدی: عبارتست از عدم اخذ پروانه بهره برداری بدون عذر موجه ظرف مهلت و ضوابط و مقرراتی که توسط وزارتخانه های تولیدی (حسب مورد) تعیین و اعلام می گردد.

تعزیرات نداشتن پروانه بهره برداری واحدهای تولیدی به شرح زیر میباشد:^۱

مرحله اول- تمدید مهلت تا مدت شش ماه.^۲

مرحله دوم- قطع سهمیه یا برخی خدمات دولتی تا مدت سه ماه، اخذ جریمه تا مبلغ ده میلیون (۱۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال و تمدید مهلت تا مدت سه ماه.

مرحله سوم- تعطیل واحد تا زمان اخذ پروانه بهره برداری.

تبصره - در مورد واحدهای فاقد گواهی از مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی (در مورد اقلام مشمول استاندارد اجباری) که تولیدات آنها از نظر ایمنی مضر باشد بلافاصله نسبت به تعطیل واحد تا زمان اخذ پروانه اقدام میگردد.

ماده ۱۴- فروش ارزی، ریالی: عبارتست از فروش کالا یا خدمات در مقابل دریافت ارز یا واریزنامه ارز صادراتی بابت تمام یا قسمتی از بهای کالا یا خدمات در داخل کشور بر خلاف مقررات قانون و مصوبات دولت.

تعزیرات فروش ارزی، ریالی به شرح زیر میباشد:

اخذ کلیه ارز یا واریز نامه های دریافتی یا معادل ریالی آنها به نرخ بازار و در صورت تکرار علاوه بر مجازات فوق، حسب مورد قطع سهمیه و خدمات دولتی یا لغو کارت بازرگانی از سه تا شش ماه.

ماده ۱۵- فروش اجباری: عبارتست از فروش اجباری کالا به همراه کالای دیگر در سطح عمده فروشی یا خرده فروشی.

تعزیرات فروش اجباری به شرح زیر میباشد:

جریمه از یک تا دو برابر ارزش کالای تحمیلی.

ماده ۱۶- عدم اعلام موجودی کالا: عبارتست از عدم اظهار صحیح واحدهای عمده فروشی نسبت به مقدار موجودی کالاهای دارای نرخ رسمی که ضرورت اعلام آن توسط دولت تعیین میشود.

تعزیرات عدم اعلام موجودی کالا عیناً مطابق تعزیرات اخفاء و امتناع از عرضه کالا می باشد.

ماده ۱۷- در مواردی که کالا بر خلاف ضوابط و مقررات توزیع یا قیمت به صورت عمده در اختیار اشخاص غیرواجد شرایط جهت فروش قرار گیرد، علاوه بر مجازات فروشنده، اشخاص حقیقی یا حقوقی خریدار کالا نیز به پرداخت جریمه معادل یک تا سه برابر درآمد من غیرحق محکوم میگردند.^۳

تبصره - در صورتی که کالا توسط خریدار به فروش نرفته باشد ضمن استرداد عین کالا، کلیه هزینه های جانبی به عهده خریدار میباشد.